

Een inventarisatie en analyse van de ruimtelijke ontwikkelingen van twee gemeenten in de Drents-Groningse Veenkoloniën

Door:

Anna Sijsma

Begeleiders Hogeschool Van Hall Larenstein:

Dick Kuiper

Eelco Bonnema

Opdracht geveer Agenda voor de Veenkoloniën:

Arnold Lassche

Contactpersoon Agenda voor de Veenkoloniën:

Gerrie Koopman

Agenda voor de Veenkoloniën

Januari 2010

Inhoudsopgave

- Inleiding
- Opzet en methode
- Gemeente Hoogezand-Sappemeer
- Gemeente Stadskanaal
- Conclusie en aanbevelingen
- Vragen

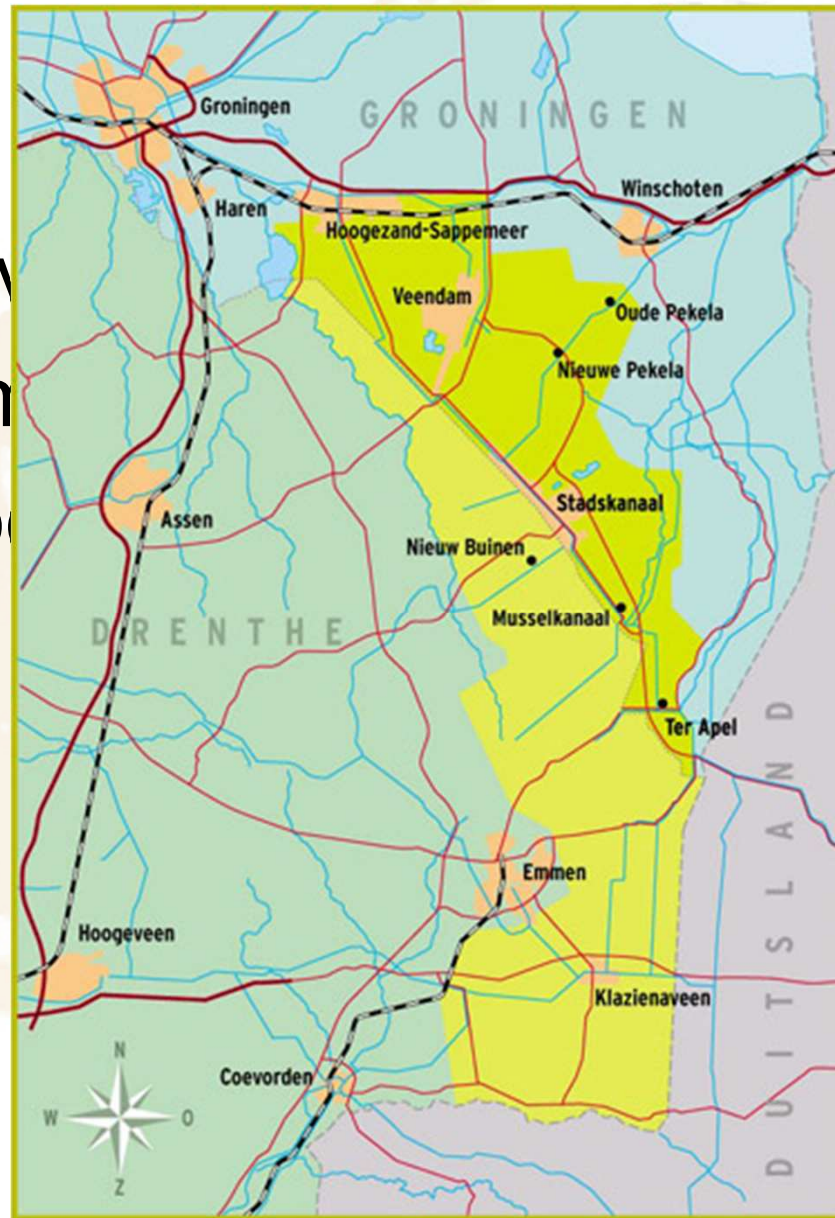
Hogeschool

**VAN HALL
LARENSTEIN**

ONDERDEEL VAN WAGENINGEN UR

Inleiding

- Agenda van de cursus
- Probleemstelling
- Onderzoeksmethoden

Hogeschool
**VAN HALL
LARENSTEIN**

ONDERDEEL VAN WAGeningen UR

Thema's

- Agribusiness
- Infrastructuur
- Toerisme
- Wonen
- Sociale economische vernieuwing
- Regio's verbinden
- Landschap: water

Hogeschool

VAN HALL
LARENSTEIN

ONDERDEEL VAN WAGENINGEN UR

Inzicht geven of en in welke mate er bij de ruimtelijke ontwikkelingen in twee gemeenten in de Drents Groningse Veenkoloniën rekening is gehouden met de oorspronkelijke wijken en kanalen.

In hoeverre is rekening gehouden met de oorspronkelijke wijken en kanalen structuren bij ruimtelijke ontwikkelingen

Onderzoeksvragen

1. Welke 2 gemeenten zijn representatief voor het gebied en waaraan wordt dit getoetst?
2. Wat zijn de oorspronkelijke wijken en kanalen?
3. Welke oorspronkelijke wijken en kanalen zijn nog over?
4. Welke ruimtelijke ontwikkelingen hebben er in de desbetreffende gemeente plaatsgevonden?
5. Hebben de oorspronkelijke wijken en kanalen een rol gespeeld bij de ruimtelijke ontwikkelingen, zo ja, welke?

Opzet en methode

- De periode wanneer het veen is afgegraven
- De oppervlakte van de gemeente
- Het wateroppervlakte in de gemeente
- Het aantal inwoners in de gemeente
- Het aantal inwoners per km² in de gemeente

	Periode veen afgravingen	Opp. in km ²	water opp. km ²	Inwoners	Inwoners per km ²
1	1600-1840	73,05	5,05	34.542	472,85
2	1817-1922	120,0	0,87	33.457	278,81

1: gemeente Hoogezand-Sappemeer

2: gemeente Stadskanaal

Gegevens oorspronkelijke gebied

Kaarten van het gebied

Gegevens van het gebied

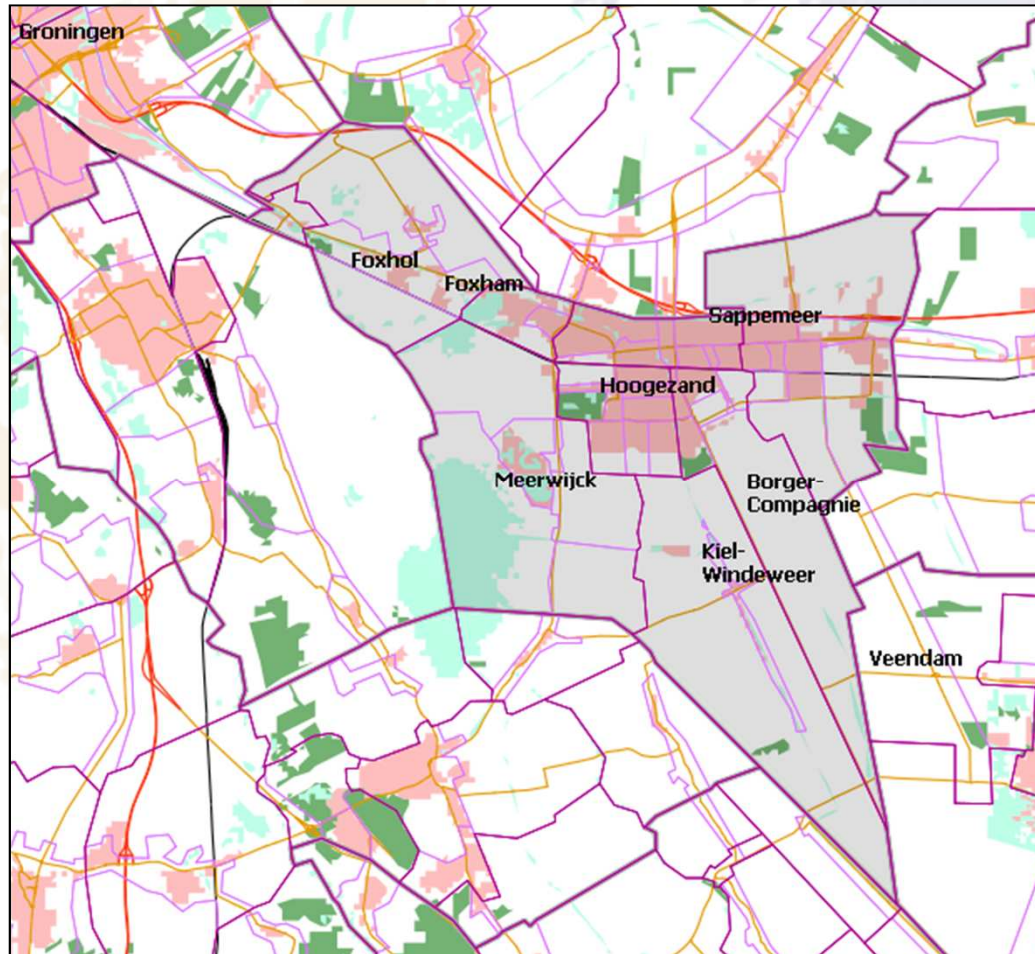

Hogeschool

VAN HALL
LARENSTEIN

ONDERDEEL VAN WAGENINGEN UR

Gemeente Hoogezand-Sappemeer

Hogeschool
**VAN HALL
LARENSTEIN**

ONDERDEEL VAN WAGENINGEN UR

Kaarten van het gebied

1850-1867: Geen grote ontwikkelingen

1867-1903: Hoogezand en Sappemeer breiden zich uit langs de waterwegen.

1903-1927: Hoogezand heeft zich uitgebreid richting Foxhol.

1927-1935: Een verdere uitbreiding van Hoogezand heeft plaatsgevonden, dit langs de spoorlijn.

1935-1960: Geen grote ontwikkelingen.

1960-1971: Hoogezand heeft zich uitgebreid. Er zijn dwarswijken gedempt. Een kanaal naar het Zuidlaardermeer.

1971-1983: Geen grote ontwikkelingen

1983-1992: Er is meer bebouwing rondom de polder Kropswolde.

1990-2006: Geen grote ontwikkelingen

Hogeschool

VAN HALL
LARENSTEIN

ONDERDEEL VAN WAGENINGEN UR

Gegevens van het gebied

- Streekplan Groningen 1985
- Herinrichting deelgebied Oude Veenkoloniën 1988
- Bestemmingsplan buitengebied Hoogezand-Sappemeer 1992
- Ontwerp Bestemmingplan buitengebied Hoogezand-Sappemeer 2009

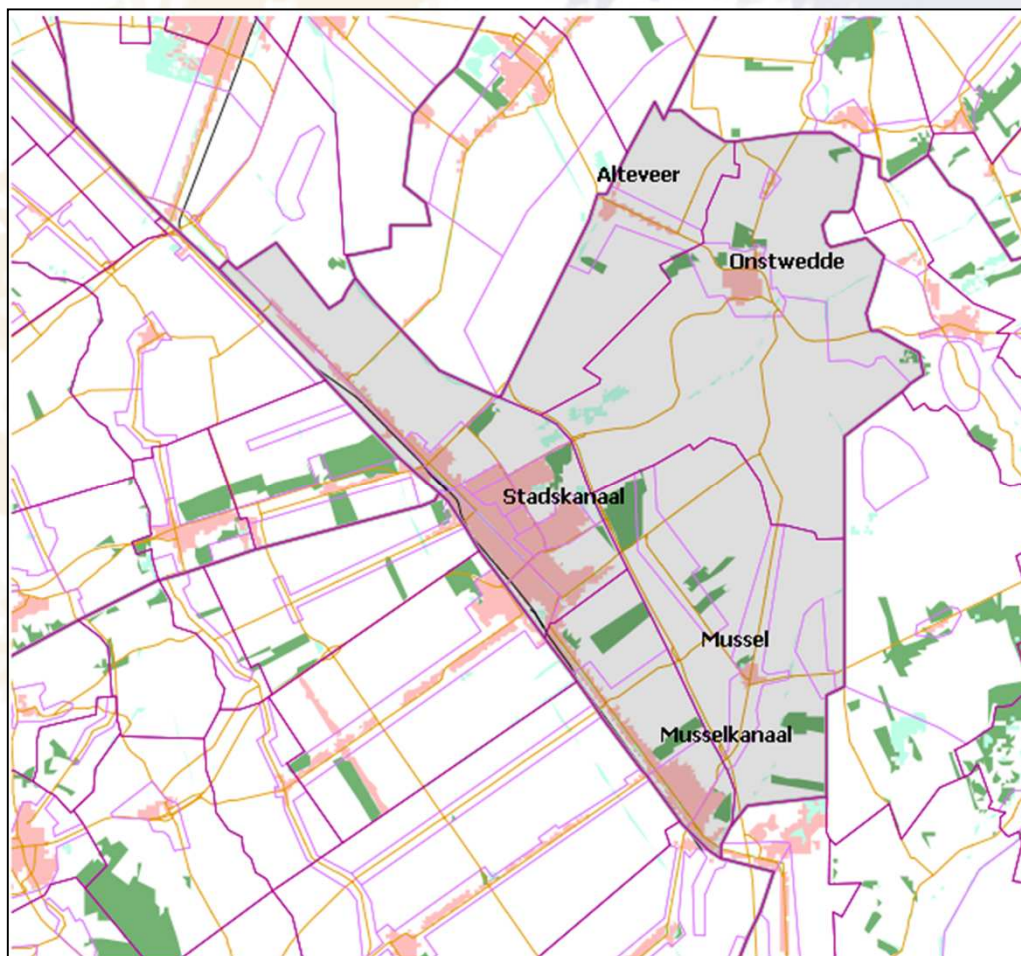
Conclusie Hoogezand-Sappemeer

Voor 1949: weinig ontwikkelingen die van invloed zijn geweest. Geen rekening gehouden met de wijken en kanalen.

1949-1970: Stimuleringskern, uitbreiding van de woningen en industriële activiteiten. Geen rekening gehouden met de wijken en kanalen.

Na 1970: Ontwikkelingen stagneerden. Er wordt rekening gehouden met de wijken en kanalen.

Gemeente Stadskanaal

Hogeschool
**VAN HALL
LARENSTEIN**

ONDERDEEL VAN WAGeningen UR

Kaarten van het gebied

1933-1956: Geen grote ontwikkelingen.

1956-1970: Stadskanaal breidt zich uit naar het noordoosten en noordwesten. Bij Vledderveen zijn wijken gedempt.

1970-1983: Het natuurgebied Veenhuizerstukken is onder water gezet. De plaatsen Stadskanaal, Mussel en Alteveer breiden zich uit.

1983-1993: Het Kanaal Veendam-Musselkanaal is aangelegd met daarbij een autoweg. In Veenhuizen en tussen Onstwedde en Alteveer zijn bijna geen wijken en kanalen meer. Tussen Stadskanaal en Musselkanaal is gebouwd.

1993-2006: Er is zijn veel bomen aangeplant. Bij Mussel zijn er een aantal wijken en kanalen gedempt.

Gegevens van het gebied

- Bestemmingsplan landelijk gebied 1969
- Structuurplan 1977
- Bestemmingsplan landelijk gebied 1986
- Gemeentelijk landschapsbeleidsplan voor het buitengebied 1993
- Structuurplan 1998-2000 De gemeenten van Straks, Stadskanaal in 2010

Hogeschool

VAN HALL
LARENSTEIN

ONDERDEEL VAN WAGENINGEN UR

Conclusie gemeente Stadskanaal

1922-1956: Geen ontwikkelingen van invloed.

1956-1970: Stadskanaal breidt zich uit, de landbouw is belangrijker dan de wijken en kanalen.

Jaren 80-90: meer verdichting d.m.v. bos, wijken worden beschermd. Open gebieden met bosranden.

Conclusie

Na de veenaafgravingen zijn er weinig ontwikkelingen.

Pas na de 2de Wereldoorlog ontwikkelde het gebied zich, hierbij werd geen rekening gehouden met de wijken en kanalen.

Vanaf de jaren 70 ging men waarde hechten aan het landschap.

Inzicht geven of en in welke mate er bij de ruimtelijke ontwikkelingen in twee gemeenten in de Drents Groningse Veenkoloniën rekening is gehouden met de oorspronkelijke wijken en kanalen.

Aanbevelingen

- Gegevens oorspronkelijke gebied
- Kaarten van het gebied bestuderen
- Gegevens van het gebied bestuderen
- Cultuurhistorische waarde en planologische bescherming

Hogeschool

VAN HALL
LARENSTEIN

ONDERDEEL VAN WAGENINGEN UR

Vragen

Hogeschool

**VAN HALL
LARENSTEIN**

ONDERDEEL VAN WAGENINGEN UR